

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

ต้องให้ได้พระนิพพาน

ก่อนจึงหัน

เห็นผ้าอังสะพระเปี้ยกหมดไปบิณฑบาตกลับมา ผ้าอังสะเปี้ยกหมดเลย คือ
เหงื่อ ไปบิณฑบาตกลับมา ที่เราพูดอย่างนี้คือเราเคยเป็นแล้ว กำลังหนุ่มน้อยนี้ โอบ
เหงื่อ มานี้จิวรเปี้ยกหมดเลย สังฆาฏีซ้อนกันเปี้ยกเป็นอันดับสาม อันดับหนึ่งจริง ๆ คือ
อังสะ เหมือนซั๊ก อันดับสองจิวร คล้ายซั๊ก อันดับสามสังฆาฏี ส่วนสบงไม่ต้องพูด เปี้ยก
หมดเลย กำลังหนุ่มน้อยเหงื่อออกง่ายมาก

วันไหนนั่งตลอดรุ่งนี้ เรียกว่าเปี้ยกหมดเลย สบง จิวร เหมือนซั๊ก เปี้ยก เหมือน
เอาผ้าซั๊กมาห่มเลย อันนั้นมันยางตาย นั่งภาวนาตลอดรุ่ง เอา ลองดูซิใครเก่ง นี้ผ่านมา
หมดแล้วจึงพูดได้อย่างเต็มปากด้วยความกล้าหาญชาญชัยต่อมรรคผลนิพพาน เอา
เป็นก็เป็น ตายก็ตาย บุษาพระนิพพาน ไม่อยู่ที่อื่น ไปพระนิพพานอย่างเดียว มันจึง
รุนแรงความเพียรของเรา ที่เขียนในประวัตินั้นเราไม่ย่ออ่าน ก็คนหนึ่งเก็บตามรอย
คนหนึ่งเป็น มันจะเหมือนกันได้ยังไง ผู้ที่เขาไม่เคยอ่านเขาก็จะว่าเด็ดเดี่ยวเฉียบขาดนะ
นั่น ตัวจริงจริง ๆ ไม่ได้เป็นอย่างนั้น โธ่ ถึงขั้นจะสลบก็มี นี่ก็เพราะอำนาจของใจ ใจมัน
รุนแรง พุง ๆ

อย่างไรก็จะไม่ให้กลับมาเกิดอีกในชาตินี้ บอกตรง ๆ เลย คือมันบอกตั้งแต่
กิเลสยังเต็มหัวใจอยู่นะ คือความมุ่งมั่น อย่งไรจะต้องให้ได้พระนิพพาน เวลาไปฟัง
เทศน์ของหลวงปู่มั่นมาแล้วมันเพิ่มเอามากนะ แต่ก่อนความศรัทธาเลื่อมใสในพุทธ
ศาสนา มรรคผลนิพพานก็มี อ่านตามตำรับตำราที่ทำนุผู้สิ้นกิเลสนั้นละเทศน์สอนเอาไว้
พระพุทธเจ้า มันก็ไม่สนิทใจ มันต้องให้พบสด ๆ ร้อน ๆ มันถึงถึงใจดี นี้ก็ไปเจอเอาพ่อ
แม่ครูจารย์มั่น มุ่งใส่ท่านเลยละ ใครจะมาปลดเปลื้องความสงสัยเราเรื่องมรรคผล
นิพพาน เราจะมอบกายถวายตัวเลย แล้วเราก็เอาตายเข้าว่าให้ได้มรรคผลนิพพานนี้
แรงนะ จิตมั่นรุนแรงมาก

เพราะฉะนั้นการอยู่การกินใช้สอย ไม่ได้มีอะไรมาเป็นอุปสรรค พอได้ยังชีวิตให้
เป็นไปวันหนึ่ง ๆ ไปบิณฑบาตในหมู่บ้านเขาอยู่ภูเขา ได้ข้าวเปล่า ๆ มาสองสามก้อน
บ้านใหญ่ไม่อยู่เพราะอาหารการกินสมบูรณ์ ธรรมะจุม ถ้าอาหารการกินบกพร่อง ๆ
ธรรมะดี ๆ เพราะเราไปเราไปเพื่อธรรมะ เราไม่ได้ไปเพื่ออาหาร จึงต้องไปหาอยู่ที่
ขาดแคลนกันดารในป่าในเขา เขาได้อะไรเขาก็ใส่ ส่วนมากมักจะมีแต่ข้าวเปล่า ๆ มีข้าว
เปล่า ๆ เดินจงกรมตัวปลิวไปเลย ไม่ม่วง นั่งภาวนากลางคืนก็ไม่ม่วงถ้ามีแต่ข้าวเปล่า ๆ

ขึ้นอยู่กับกับ ถ้ากับแบบวัดป่าบ้านตาดนี้พระนี่ตายกันหมดเลย มีแต่อาหารดี ๆ ตามโลกสมมุตินิยม แต่เลวสำหรับธรรมะ ถ้าอาหารดี ๆ กินมาก ๆ แล้วยังหงาหวานอน ชี้เกี่ยชี้คร้านมานั้นหมดเลย

อาหารกินลงไปมีแต่ข้าวเปล่า ๆ ใต้กับก็กับอย่างว่าแหละ มีน้ำพริกบ้างอะไรบ้าง นี่ดีหน่อย คือจิตมันไม่ได้อยู่กับอันนี้ อยู่กับมรรคผลนิพพาน ถ้าอย่างนั้นแล้วเอาละที่นี้เราคิดย้อนหลัง โอ เรามาเห็นพระเถรก็ตั้งใจปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ เราก็ไม่ได้ยกตนข่มท่าน แต่เรานี้เรายังคับใจเรานะ ก็นิสัยวาสนาไม่เหมือนกัน ไปอย่างนั้นเสียมันก็ปล่อยลง ถ้าให้เป็นอย่างที่เราเป็น อยู่ พระเหล่านี้อยู่กับเราไม่ได้นะ

พอพูดอย่างนี้แล้วก็คิดถึงท่านอาจารย์คำดี ท่านเทศน์สอนพระที่วัดถ้ำผาปู เราขบขันนะ พระละเล้าให้ฟัง ท่านเองท่านไม่ค่อยเล่า แต่พระองค์ไหน ๆ เล้าให้ฟังทั้งนั้น การเทศน์นี้ต้องยกท่านอาจารย์ขึ้น คือท่านอาจารย์คำดีต้องยกเราขึ้น ไม่หลังเทศน์ก็ต้องก่อนเทศน์ พูดเรื่องปฏิบัติ พระเหล่านี้ถ้าไปอยู่กับท่านมหาบัวนี้ไม่ได้พอ ๓ วันหรือถูกไล่เปิงไปหมดว้างั้น คือแต่ก่อนท่านดุเก่ง ความดีนี้ทำให้เสีย ท่านเลยพลิกใหม่ไม่ดูใครเลย แต่เราไม่ได้พลิกซีมีแต่จะเพิ่มเข้าเรื่อย ๆ ความดีความดี ไปอยู่กับท่านมหาบัวพวกนี้ไม่ได้อยู่ถึง ๓ วันแหละ ถูกไล่จากวัดว้างั้น

ไม่ขึ้นต้นการเทศน์ก็ลงตอนปลาย ที่ว่ามันขบขันนะ ท่านพูดถึงเรื่องปฏิบัติของเรานำมาสอนพระ แล้วเด็ดด้วย อย่างนั้นจริงๆ เสียด้วย พระเถรพอมองสายตาเท่านั้นสลบไปแล้วนะ อย่ามาว่าตาฝ้าตาฟางอย่างทุกวันนี้เลย ตาแต่ก่อนไม่ได้เป็นอย่างนี้นะ สอดปั๊บ ๆ จี้อเรื่อย ๆ ก็กิเลสมันเก่งขนาดไหน ธรรมไม่เก่งไม่ทันกัน เอากันตรงนั้นนะ

นิมิตของท่านเก่งนะ ตอนนั้นเรามาจากห้วยทราย หลีกจากหมู่เพื่อนมาโดยถือเอามารดาเป็นเหตุ จะไปเยี่ยมมารดา ถ้าไปธรรมดาไม่ได้พระรุม จะไปเยี่ยมมารดา ก่อน ใครก็มาด้วยไม่ได้ ก็ไปเยี่ยมมารดาจะไปหาวิเวกที่ไหน มันก็รอดได้ ๆ มานี้ก็ให้เขาไปตีตัวให้ ไปพักอยู่กับมารดาเพียง ๒ คืนพอเป็นพิธี ออกจากนั้นไปเลยไปนอนแค้น ไปวัดศรีฐานแหละ ทุกวันนี้มันเป็นกลางหมู่บ้านแล้วแหละ ท่านได้นิมิตแล้วนะนั่นท่านอาจารย์คำดี ได้นิมิตแล้ว

ตื่นเช้าขึ้นมา เอ้อ เราจะได้พบพระองค์สำคัญในเร็ว ๆ นี้ว้างั้น แล้วก็จัดพระให้ไปเฝ้าศาลา เพื่อเวลาพระกรรมฐานมาอย่าให้ท่านไปไหน ต้องได้พบเราเสียก่อน หมายถึงพระกรรมฐาน เราจะได้พบพระองค์สำคัญ ๆ ท่านบอกสำคัญ ๆ ในเร็ว ๆ นี้ ได้สักสองคืนเราก็โผล่ไป ให้พระมารักษาศาลา เราก็ดูศาลา หรือท่านจะเอาเรื่องให้พระมารักษาศาลานั้นด้วยอาศัยเหตุอื่น เราก็ดูในศาลามีสาระแก่นสารอะไร ดูกระโถนก็เป็น

กระบอกไม้ไผ่ตัดครึ่งๆ แล้วดูไปที่ไหนก็ไม่เห็นมีสาระ โอ คงจะเป็นความจริง ท่านให้มาเฝ้าศาลาเพื่อจะพบเห็นพระจริง ๆ

พอดีเราไปองค์เดียวเสียด้วย ก็หลีกเลี่ยงหมู่เพื่อนหาความสบาย พอเราไปพระท่านก็เล่าให้ฟังตามเรื่องราวที่ท่านได้นิมิต สั่งพระมาเฝ้าศาลา นิมิตของท่านเก่งนะ คือสั่งพระมาเฝ้าศาลาเพื่อจะได้พบพระองค์สำคัญ แต่ไม่ทราบว่างค์ไหนสำคัญ จะได้พบอยู่เร็ว ๆ นี้ ที่นี้ก็มาสรุปละที่นี้ พอพบกันแล้วก็คุยกัน ตอนเช้าเคยเล่าให้ฟังแล้วนะ ตอนเช้าละตอนสำคัญมาก เรานั่งอยู่ หูเราก็ตี ท่านนั่งอยู่นี้ พอพระเอาปืนโตอะไรเข้ามา ต้องมาหัวหนังก่อนใช้ไหม หัวหน้าตักแล้วถึงเอาไปแจก พอพระองค์ไหนก็เข้ามาใกล้ ๆ เสื่อนั้นรู้ไหม ท่านบอก เสื่อนั้นรู้ไหม ท่านกระซิบนะ องค์ไหนเข้ามานี้ รู้ไหมเสื่อนั้น ขบขันจะตาย เสื่อนะนั่น องค์ไหนเข้ามาใกล้ ๆ เสื่อนะนั่นรู้ไหม

ที่นี้เราก็หุติ ท่านกระซิบบองค์ไหนเราก็ได้ยินทุกคำ พระพอออกจากนี้ไปเรียบนะ เรียบ ๆ พอวันหลังมานี้เรียบหมดวัดเลย แสดงว่าท่านปล่อยตามเรื่อง เพราะท่านไม่ดูนั่นเอง พอเห็นเราท่านว่าเสื่อนะนั่น ระวังให้ตี ขนขันดี นี่ละการพาหมู่เพื่อนปฏิบัติปฏิบัติอย่างนี้ เต็ด เจียบขาด เฉพาะตัวเองยิ่งแล้ว มาหาหมู่เพื่อนมันก็เป็นเรื่องพวง ๆ ไปเสีย ถึงอย่างไรมันก็เด็ดของมัน เพราะฉะนั้นท่านถึงได้อ้างขึ้นมาเรื่อย ๆ นี่ถ้าไปอยู่กับท่านมหาบัวไม่ถึง ๓ วันนะ ถูกไล่หมด คือท่านไม่ดูเลย นี่ละความเด็ด การประพฤติปฏิบัติ

อย่างทุกวันนี้ธาตุขันธ์แก่ชราคร่ำคร่าก็ตาม แต่จิตใจสติปัญญา ธรรมทั้งหลายอยู่ในหัวใจไม่ได้มีวัยนะ มองแพล็บ ๆ มันรู้ตลอดเวลา แต่หลับตาเอา แบบหลับตาเอา อยู่แบบทุกวันนี้อยู่แบบหลับตา ไปเซ่อ ๆ ซ่า ๆ ไป แต่สติปัญญาหลักธรรมชาติอยู่ภายในจิตนี้ไม่ได้เป็นนะ พูดให้ฟังชัด ๆ เสีย แพล็บ ๆ รอบตลอดเวลา นี่คือหลักธรรมชาติของจิตที่ได้ฝึกให้เต็มที่แล้ว เป็นหลักธรรมชาติแล้ว ไม่มีคำว่าอ่อนตัว รอบอยู่ตลอดเวลา ร่างกายจะคลานไปก็ตาม แต่จิตไม่มีวัย ธรรมไม่มีวัย หมุนตัว ๆ ท่านทั้งหลายจำเอา

ธรรมเข้าในหัวใจได้เป็นอย่างนั้น พระพุทธเจ้า พระอรหันต์ จะไม่ทราบท่านได้ลงคอยังไง เลิศเลอขนาดไหนธรรมดวงนี้เข้าสู่หัวใจได้ หัวใจนั้นเป็นอย่างนั้นละ ของง่าย ๆ เมื่อไร ท่านฝึกมาแทบเป็นแทบตาย นี่เพียงตัวเท่าหนูก็ได้มาแล้วให้หมู่เพื่อนฟังยังพูดอวดหมู่เพื่อนได้ด้วย ปฏิปทาที่ดำเนินมานี้กับเราดำเนินมาแต่ก่อนเป็นยังงี้ว่าจั้นเถอะ อวดได้เลย เอาจริงเอาจังทุกอย่าง ไม่งั้นไม่ได้กิเลส ถึงได้รู้ว่ากิเลสนี้แหลมคมมาก ใครยังไม่ได้รับกับกิเลสอย่าด่วนพูดอวดนะว่า การงานของเราหนักแน่น ๆ อย่ามาพูด ถ้าไม่ได้พึดกับกิเลสเสียก่อน ตัวครอบโลกธาตุคือกิเลส ไม่ฉลาดแหลมคมมันจะ

ครอบหัวใจสัตว์โลกให้ตายกองกันอยู่ได้ยังไง ธรรมเท่านั้นจะปิดมันออกได้ ธรรมต้องพิตให้เหนือกิเลสชิต ธรรมพิตเหนือกิเลสมันต้องมีลวดมีลายตลอดเวลา อยู่ที่ไหนอย่างน้อยสติติดแนบๆ จากนั้นก็ปัญญาออกเป็นระยะๆ พระเราทั้งหลายให้ตั้งอกตั้งใจจะมานี้มาเพื่อเปิดโอกาสให้พระเรา เราไม่ได้ไปแตะต้องพระนะ

การทำงานนั้นๆ นี่ๆ จู้บๆ จีบๆ ออย่ามาทำให้เห็นนะ เราไม่เคยส่งเสริมมาแต่ไหนแต่ไรเรื่องวัตถุ เป็นการทำลายศาสนาสำหรับวงกรรมฐานผู้ปฏิบัติภาวนา งานการนั้นๆ นี่ๆ เป็นข้าศึกนะ ผู้ปฏิบัติภาวนาอย่าเอาอะไรมายุ่ง ยุ่งอะไร ทำโน้นแล้วไปทำนี้ ทำนั้นทำนี้ไม่ได้นะ นี่พูดจริงๆ ไม่ทำ นี่เป็นอย่างนั้น ตั้งแต่อกปฏิบัติมางานอะไรมายุ่งไม่ได้ ไปก็ไปองค์เดียวเสียด้วย พ่อแม่ครูจารย์ยังชมเชยยิ่งเสริมอีกด้วย ท่านว่าจะไปก็องค์ ไปองค์เดียว เอ้อ ขึ้นทันทีเลย ท่านมหาไปองค์เดียวนะ ใครอย่าไปยุ่งท่านนะ นั่น นี่เป็นองค์หนึ่งอย่างนี้

นี่อีกประเภทหนึ่งเข้ามาลาไปเที่ยว เหนอ ขึ้นเลยนะ ตั้งแต่อยู่ในวัดมันก็ตกนรกให้เห็นต่อหน้าต่อตา แล้วมันจะไปตกหลุมไหนอีก ใครจะตามทันตามเห็นล่ะ นั่นเห็นไหมล่ะ พระประเภทนี้มี ก็ดูจะปรากฏแต่เรา เราก็ไม่เคยได้ยินจากผู้ใด พูดอย่างแบบที่ท่านพูด พอว่าจะไปองค์เดียวเท่านั้นท่านขึ้นทันที เอ้อ ท่านมหาไปองค์เดียว ใครอย่าไปยุ่งท่านนะ นั่นบอกแล้ว เพราะท่านเห็นความตั้งใจของเรา อยู่กับหมู่กับเพื่อนท่านก็ดูตลอดเวลา เราไม่ได้นอนใจจะอยู่กับหมู่กับเพื่อน เพื่อพ่อแม่ครูจารย์ท่านอยู่เป็นร่วมโพธิ์ร่มไทร อย่าให้อะไรระเกะระกะสายหูสายตาให้เป็นที่น่าใจ ที่นี้เราก็ต้องคอยดูสอดส่องพระเณรตลอด

เวลาเราจะลาท่านไปไหนนี่ โถ ดูลักษณะท่านจะเปลี่ยนทันทีนะ มีอาการเปลี่ยนคือท่านไม่ยอมให้ไป ถ้าไปแล้วเรื่องพระในวัดระเกะระกะ แต่ท่านเห็นประโยชน์ส่วนใหญ่ของเรา ท่านก็เปิดให้ๆ ไปเป็นระยะๆ ไปก็จริงจิงด้วย ที่เป็นพยานก็คือท่านมหาต้องไปองค์เดียวนะ ใครอย่าไปยุ่งท่าน ท่านเห็นตอนกลับมา หนึ่งห่อกระดูกไม่มีเนื้อละอายุ ๓๐ สามสิบกว่า ไม่มีเนื้อติดตัว หนุ่มๆ ขนาดนั้นละ คือการฝึกกรรมฐานนั่นเอง มาที่ไรมีแต่หนึ่งห่อกระดูกๆ ท่านดูอยู่ทุกระยะ แม้แต่อยู่ในวัดก็เหมือนกัน เราไม่ได้ฉันทันอิมนะ บิณฑบาตเราไม่เอาของที่เขามาถวายจากในบ้าน แต่ไม่ให้ใครทราบสำหรับท่านทราบจนได้ เห็นไหมล่ะ

บิณฑบาตกลับมาแล้ว มีอะไรจัดเสร็จปั๊บๆ ชุกเข้าฝาไปจัดอาหารให้ท่าน เราเอานิดๆ พอ สำหรับพระในวัดจะไม่มีใครสนใจ ไม่ค่อยมีใครรู้ละ นอกจากจะรู้ว่าห้ามใส่บาตรเราเป็นอันขาด ใครจะไปใส่บาตรเราไม่ได้ เต็ดขาดมากนะ พ่อแม่ครูจารย์นานๆ ท่านใส่ทีหนึ่ง ถ้าเป็นเรื่องท่านใส่แล้ว ท่านจอมปราชญ์ เราจอมโง่ ยอมรับ ถ้า

ท่านใส่บาตรแล้วต้องฉันอันนั้นละ ถ้าไม่ใช่ของท่านใครมาใส่ไม่ได้ เพราะฉะนั้นพระจึงกลัวเราเหมือนเสือ อยู่หนองผือก็ดี กลัว ไม่กลัวยังงใจจิตใจของเราเป็นธรรมชาติ

ไม่ใช่ดูๆ ด่าๆ แบบสัตว์แบบเสือแบบยักษ์แบบผีนะ ดูเด็ดด้วยอรรถด้วยธรรมต่างหาก พระจะไม่เคารพได้ยังง พระในวัดเช่นอย่างวัดหนองผือนี้กลัวมากสำหรับเรา รองพ่อแม่ครูจารย์ลงมา แต่ที่จะกลัวมากจริง ๆ ประจำก็คือกลัวเรา ท่านอยู่กุฏิท่านไม่มีอะไร แต่เราไปสอดไปแทรกอย่างนั้นตลอดเวลา นี่ละการอยู่กับหมู่กับเพื่อนเราก็นั่น เพราะบางรายมันเหมือนขอนซุงไม่ได้เรื่องได้ราว อืด ๆ อาด ๆ เนื้อนาย ดูไม่ได้นะเรา

ฟังซิพระในวัดนี้เป็นยังง ที่พูดเหล่านี้พูดให้ใครฟัง ให้พากันพินิจพิจารณานะ นี่ละการปกครอง ปกครองตัวเองก็เข้มงวดกวดขันอย่างที่ว่า บิณฑบาตได้เท่าไรมาในบาตรเท่านั้นพอ หยิบใส่นิด ๆ พอ ไปช้อนไว้ต้นเสาบ้าง ฝาบ้าง ใครมาแตะไม่ได้นะ นาน ๆ ท่านมาใส่บาตรทีหนึ่ง เวลาท่านจะใส่ ก็ของเรานั้นแหละจัดถวายท่าน พอถึงเวลาจวนจะฉันแล้ว ท่านจัดไว้แล้ว ปูบปูบถึงแล้วนะ เปิดฝาบาตร เอ้า ขอใส่บาตร ๆ ตาแหลมคมมากนะ เป็นอย่างนั้นละพ่อแม่ครูจารย์ ท่านจดจ้องกับเราตลอดเวลา

บางที่อยู่เฉย ๆ ไม่ใช่คุย พูดตามความจริง พระขึ้นไปหาท่านตอนบ่าย ๆ เราก็อยู่กับท่านนั่นแหละ หากทำไม่จริงพูดอย่างนี้ขึ้นมา มีเหตุอันหนึ่งอันใดที่เป็นเครื่องสะดุดใจให้เกี่ยวกับเราจนได้นั่นแหละ คุยกันไป อยู่ดี ๆ ท่านมหาไปไหน นะ อยู่เฉย ๆ ท่านมหาไปไหน บอกว่าท่านอยู่วัดนี้แหละ ท่านก็เงียบไปเสีย จิตของท่านคงจะมาประหวัด ๆ กับเรา เป็นอย่างนั้นพ่อแม่ครูจารย์มัน

โถ จอมปราชญ์กับจอมโง่ เราจอมโง่ท่านจอมปราชญ์ ต้องพิตตัวให้ทัน การเกี่ยวกับเรื่องอุปถัมภ์อุปฐาก ดูแลพระเณรด้วยและดูแลท่านด้วย คอยแนะเพื่อนฝูงที่เข้าไปปฏิบัติต่อท่านด้วย เราต้องได้แนะทุกราย ๆ ก่อนจะเข้าหาท่านติดสนิท เอาเครื่องบริวารใช้สอยอะไรของท่านมาซักมาฟอก เราต้องติดแนบตลอดเวลา ขนาดนั้นนะ อย่างเช่ ๆ ซ่า ๆ อย่างนี้ตายเลย นี่เราปล่อย พอตีเราก็กินให้ข้าววัตรปฏิบัติรวมกันในวัดโนว ให้เป็นความพร้อมเพรียงสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน พระในวัดนี้ก็ทำได้ดี เราก็ไม่ต้องตี เราจึงปล่อยไปหาทางนี้เสีย เรื่องของเราเราไม่ให้นำมาเกี่ยว

บางที่มันอาจจะลืมหืมตัวก็ได้พระ เหมือนจะมาเป็นอิสระอิสระอยู่ที่นี่ ไม่มีครูมีอาจารย์ อาจารย์โย เม ไม่มีก็ได้ มันนอนใจ คือเราทำงานนี้ให้ทำอย่างนั้นแทนเรา ส่วนตัวของเรานิสัยเป็นอย่างนี้ไม่ให้ใครมายุ่งง่าย ๆ แหะ เป็นปรกติอยู่คนเดียว ๆ อย่างนี้ตลอดแต่ไหนแต่ไรมาจนกระทั่งปานนี้ ใครไปยุ่งไม่ได้นะ อยู่ในกุฏิมันเป็นการมณเฑียรเดียว พูดให้ฟังชัด ๆ เสียพี่น้องทั้งหลาย จิตนี้อยู่คนเดียวยิ่งจำ ถ้าอยู่กับหมู่กับเพื่อนมันก็มีกริยาออกไปเกี่ยวกับนั่นกับนี่ ถ้าอยู่คนเดียวจริง ๆ แท้ ๆ มันจำครอบ

โลกธาตุ ฟังเสียนะ มันจวนจะตายแล้วเปิดให้ฟังเสีย คิดว่าเราสอนโลกหลอกๆ ลวงๆ เหลอ เเรารอดตายมาสอนโลก ทีนี้ธรรมได้มามากน้อยก็ถอดออกมาสอนโลก พระเป็นอันดับหนึ่งได้ฟังบนศาลานี้ ยอดธรรมทั้งนั้นละมาสอน ผิงๆ เลย ทุกวันนี้มันกลายเป็นแกงหม้อใหญ่ แกงหม้อเล็กอย่างนั้นไม่ค่อยได้ฟัง แกงหม้อเล็กหม้อจิวพระบนศาลาจะได้ฟังก่อนเพื่อน

แต่ก่อนไม่มีใครมาเกี่ยวข้อง เทศน์สอนพระฟังลงเต็มร้อยเปอร์เซ็นต์ๆ เลย นั้นละคนที่เขาได้ไปฟังว่าธรรมะเด็ดเดี่ยวเฉียบขาด ก็คือเราเทศน์สอนพระล้วนๆ ออกมานี้แล้วสะเปะสะปะ ครั้นจะตีแรงก็หัวเด็กมันมีอยู่นั้น แล้วหัวคนแก่อยู่อ่างๆ นั้น หัวอันธพาลมันก็หลบซ่อนได้ละซีไซ้ใหม่ละ ครั้นจะตีแรงก็จะถูกหัวเด็กถูกหัวคนแก หัวอันธพาลมันก็หลบซ่อนอยู่นั้นมันก็ตีไม่ถูกเข้าใจใหม่ละ นี่ละแกงหม้อใหญ่ พวกกันจำเอานะทุกคนๆ

การปฏิบัติธรรมะไม่ใช่เรื่องเล็กน้อย โธ่ กว่าจะได้มาสั่งสอนหมู่เพื่อน เราก็ไม่เคยได้คิดว่าจะได้มาสั่งสอนหมู่เพื่อน มันหากเป็นไปเอง ไม่เคยสนใจกับใครที่จะมาสั่งสอนหมู่เพื่อน จนกระทั่งนำพี่น้องทั้งหลายช่วยชาติบ้านเมืองเราก็ไม่เคยคิด แต่เหตุจำเป็นมันหากมา มาแล้วก็ต้องได้ออกรับๆ จนกระทั่งทุกวันนี้เห็นใหม่ มันก็เลยเป็นการช่วยชาติบ้านเมืองอยู่ตลอดมาอย่างนี้แหละ เราเคยคิดเมื่อไร ไม่เคยคิด

เราช่วยชาติ ผลแห่งการช่วยชาติก็เห็นแล้วไซ้ใหม่ละ ทองคำเราได้ตั้ง ๑๑ ตัน กำลังถึง ๕๐๐ กิโล ๑๑,๕๐๐ กิโลเข้าคลังหลวงเป็นของง่ายเหรอ (๕๐๕ แล้วเจ้าคะ) นั้น ได้ ๑๑,๕๐๕ กิโลแล้ว นี่ละที่เรานำช่วยชาติ เราก็ไม่เคยได้คิดว่าเราจะได้น่าอย่างนี้ นะ มันหากเป็นเอง จะเป็นนิสสัยหรือวาสนาอะไรเกี่ยวโยงกัน อันนี้เราไม่ปฏิเสธ มันเกี่ยวโยงกันยังงั้นมันก็มาตามสายเกี่ยวโยงๆ ว่าอะไรก็ฟัง ว่าอะไรก็เชื่อถือ การงานก็เจริญขึ้นๆ มันก็เป็นไปได้อย่างที่ว่านี่

ทองคำก็ได้ตั้ง ๑๑,๕๐๕ กิโล แล้วดอลลาร์ที่เข้าคลังหลวงแล้ว ๑๐ ล้าน ๒ แสน กว่าดอลลาร์ สำหรับทองคำแต่ต้นจนอวสานจะรั่วไหลไปไหนไม่ได้เลย เข้าคลังหลวงล้วนๆ ส่วนดอลลาร์แยกตั้งที่เคยเล่าแล้ว เพราะเงินไทยเราที่เราหยุดการเทศน์ รายได้ที่จะนำมาช่วยชาติก็ร่อยหรอลงๆ แต่คนจนทั่วประเทศไทยเราที่เข้ามารู้กับเรา เห็นทุกวันมิใช่เหรอ คนนั้นขอนั้นคนนั้นขอนี้ ก็ต้องได้แยกได้แจก ทีนี้เงินไทยไม่พอก็ต้องไปเอาดอลลาร์มาช่วยกันหนุนช่วยโลกเรา

เราก็ไม่ได้คิดว่าเราจะช่วยชาติบ้านเมืองแต่มันก็เป็น เห็นใหม่ละ การเทศน์ก็เหมือนกัน เทศน์ให้ใครฟัง ตั้งแต่ออกปฏิบัติมาแล้วไม่เทศน์ให้ใครฟังเลย เขาบอกว่าเขาไม่เชื่อ เขานิมนต์ไปเทศน์ โอ้ย อาตมาเทศน์ไม่เป็น อู๊ย ลงเป็นมหาแล้วใครจะไป

เชื่อ แน่ คำว่ามัทนัมาตัวได้นะ ตกลงก็ได้เทศน์ให้เขา เวลาจำเป็นเช่นเราไปเที่ยว ไปพักอยู่นอกบ้านเขา เขามีงานในวัด เขาก็ไปเอาเรามาเทศน์ เรบอกเราเทศน์ไม่เป็น อู๊ ออย่าพูดเลยลงเป็นถึงชั้นมหาแล้ว ยิ่งแต่ว่าอย่าโกหกเท่านั้นเอง เขาก็ถือเป็นการ ถ่อมตนของเราไปเสีย นานๆ เทศน์ทีหนึ่งๆ นี้เราไม่เคยจะสนใจเทศน์กับใคร การ ปฏิบัติของตัวเองเทศน์สอนเจ้าของ จนถึงขั้นสติปัญญาอัตโนมัติ มหาสติมหาปัญญา เทศน์สอนเจ้าของจนเป็นสติปัญญาอัตโนมัติและมหาสติมหาปัญญา ฟาดกิเลสขาด สะบั้นลงไป เพราะเจ้าของสอนเจ้าของ

เรียนปริยัติมาแล้วไม่สอนใครนะ ท่านจะให้ไปเป็นครูสอนพวกนักธรรมพวกบาลี ก็ถึงชั้นมหาแล้วมันก็สอนได้หมดละซี ไม่เอา ไม่เอาเลย จะสอนตัวเองบอกอย่างนี้ เราก็สอนตัวเองมาตลอด พอออกจากการศึกษาแล้วเข้าป่า ที่นี้สอนแต่ตัวเองเรื่อย จนกระทั่งออกจากป่าจากเขามาแล้ว เห็นไหมสอนใครบ้างดูซิ เต็มอยู่ที่ศาลานี้ พูดอยู่ เตี้ยวันนี้มันก็ออกทั่วประเทศไทยแล้ว สอนใครออกทั่วประเทศไทย นั่นฟังซิ มันก็เป็น อย่างนี้แหละ

มันจะเกี่ยวกับเรื่องนิสสัยวาสนาอะไรก็ไม่รู้ เราก็ไม่ได้คิดว่าจะเทศน์สอนใครละ มีแต่เทศน์สอนเจ้าของให้เต็มภูมิ กิเลสขาดสะบั้นลงไปแล้วเราเป็นที่พอใจ ที่นี้ก็กิเลส ขาดลงไปแล้วมันก็ยังได้สอนอยู่นี่ละ พูดตรงๆ กิเลสมันขาดสะบั้นไปแล้วตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๙๓ พูดให้ชัดเจน ผลของดีของเลิศของเลอนำมาพูดให้โลกฟังพูด ไม่ได้มีหรือ ไม่งั้นพระพุทธเจ้าตรัสรู้ไม่ได้ ออกมาพูดว่าได้ตรัสรู้แล้วก็ขัดกับพวกเปรต พวกผีพวกปากอมขี้เข้าใจไหม พูดเรื่องเป็นศาสดาไม่ได้ สอนธรรมสอนโลกสอนไม่ได้ แต่นี้ทำไมศาสดาเอกจึงปรากฏมาจนกระทั่งปานนี้ ก็เพราะสอนได้พูดได้ใช้ไหมละ

สาวกเราถือเป็น สงฆ์ สรรณ คัจฉามิ อยู่ทุกวันนี้ ทำไมเราจึงกราบท่านลงคอบ ก็ เพราะท่านรู้ท่านเห็นท่านสอนได้พูดได้ ธรรมะเป็นของเลิศเลอพูดไม่ได้มีหรือ ตั้งแต่ขึ้น อยู่ในปากมันยังอมออกมาพ่นได้ เข้าใจไหมพวกปากอมขี้มีเยอะนะ ถ้าพูดของดิบของ ดิบมันไม่ฟัง ถ้าพูดเรื่องปากอมขี้ โอ๊ย สัมครไปเลย เขียนใบสัมคร พวกนี้เขียนใบสัมคร เสร็จแล้วยังปากอมขี้ พูดตั้งแต่เรื่องสกปรกรกรุงรัง อมอรรถอมธรรมไม่ได้เอามาพูด นะ มีแต่ปากอมขี้ ขี้โลก ขี้โกรธ ขี้หลง เต็มไปหมดในปากคนในหัวใจคน ส่วนในหัวใจ จริงๆ จะมีอรรถมีธรรม พุทโธ ธัมโม สังโฆ เจริญภาวนานี้ไม่ค่อยมีนะ หัวใจใดก็ตาม มันฟังหรือไม่เตี้ยวันนี้ที่เทศน์ หรือเป็นบ้าผู้เดียวแต่หลวงตาบัวหรือ

ท่านพฤกษ์ฟังเสียบ้างนะ เวลานี้เขาโจมตีท่าน สกฺลท่านพฤกษ์เป็นสกฺลที่มั่งคั่ง สมบูรณ์ เต็มไปด้วยศีลด้วยธรรมอยู่สกฺลนี้ จ.ชลบุรี คุณแม่บังอร สกฺลนี้เป็นสกฺลที่มั่งคั่ง สมบูรณ์ สกฺลที่มีศรัทธายกให้สกฺลนี้ เวลานี้ถูกเขาโจมตี เขาเขียนจม.มาฟ้องร้องหลวง

ตา พระพุทธเจ้าให้ฟังเสียนะอยู่เมืองชลนะ เขากำลังโจมตีทุกแห่งทุกมุม หว่าพระพุทธรูป เอาเงินสงฆ์ ในเขาเขี้ยวมีเงินสักกี่สตางค์เมื่อไร ท่านพุทธบริษัทอยู่เขาเขี้ยว ขวนขวายแต่ อรรถแต่ธรรมทั้งนั้น เราไปดูแล้วปฏิบัติทำในป่าของท่าน เราได้ชม เอ้อ เหมาะแล้ว เขา เขี้ยวนี้เหมาะแล้วในการภาวนา เราว่านั่น มันก็เอาค่าที่เราชมเชยท่านพุทธเจ้าไปโจมตี ท่านพุทธบริษัท โจมตีเราอีก ครั้นโจมตีเรา เราให้มันยกมาทั้งโคตรก็ยกมาเถอะมาโจมตี เรา โคตรเราก็มีโคตรเราก็จะยกมาโจมตี

นี่เขากำลังทำลายท่านพุทธเจ้าแล้วก็อาจารย์ใช้ วัดเขาฉลาก เมืองชล เกี่ยวกับเรา เข้าไปด้วย ถ้าเราออกตรงไหนเขาจะตามโจมตี คือเราพูดชมเชยองค์ไหน เขาจะโจมตี เราโจมตีผู้หนึ่ง ๆ ที่นี้เมืองชลหรือใครก็ไม่ทราบเขาโทรศัพท์ถึงกันฟ้องร้องท่านพุทธบริษัทให้ทราบเสียนะ อันนี้ปากอมขี้อย่าไปสนใจ ปากอมธรรมที่ชักชวนเพื่อนฝูง ทำบุญให้ท่านนั่นดีเป็นปากอมธรรม ให้สิ่งสมอันนี้ให้ตี ปากอมขี้นั้นไปโจมตีข้างหัวมันเถอะ มันจะพูดทั้งโคตรก็ข้างหัวมันเถอะ เรามีโคตรเราอย่าฟังถ้าไม่อยากจะสกปรกหูของคนทั้งโคตร เข้าใจไหม นี่ท่านพุทธเจ้าเป็นลูกศิษย์จึงเตือนให้รู้

พวกนี้มันไม่หาของดี หาแต่ของชั่ว คนหนึ่งหาของดีมันไปโจมตี คนชั่วทำดีไม่มี ทำดีไม่ได้ ต้องทำแต่ชั่วได้ พวกนี้เสียปากอมขี้นั้นอย่างนั้น นี่เตือนท่านพุทธเจ้าไป อย่าสนใจนะ หลวงตาบัวไม่พาสใจอย่างนี้ไม่ให้สนใจ ให้สนใจการทำบุญให้ท่าน จิตตภาวนา เราพอใจมาก พระพุทธเจ้าตรัสรู้ด้วยการสร้างชาติ ไม่ได้ตรัสรู้ด้วยปากอมขี้นั้นจำเอา

ท่านพุทธเจ้าจำวันนะ เขากำลังโจมตี เอาหลวงตาไปขวางหน้าไว้เลย หลวงตาให้มันยกมาทั้ง ๓ โคตร กามโคตร รูปโคตร อรูปโคตร ก็มาเถอะมาโจมตีหลวงตาบัว หลวงตาบัวจะกินเฉย ตดปั้งๆ ถ้าปวดตดนะ อ้าว จริงๆ เราไม่มีอะไรกับโลกนี้ พูดได้เต็มปาก เหนือหมดแล้ว

หลังจันทัน

(หลวงตาครับ แม่บังอร ชลบุรี ถวายน้ำตาล ๑๑๔ กระสอบๆ ละ ๕๐ กิโลกรัม) นี่ละผู้ที่สกุลที่ถูกเขาโจมตีอยู่เวลานี้ สกุลคุณแม่บังอร สามีเป็นจีน ลูกเต้าก็มี ๒-๓ คน ท่านพุทธบริษัทคนหนึ่ง แล้วดอกเตอร์อะไร น่าจะมีเท่านั้น นี่สกุลที่ใจบุญ ใจบุญมากจริงๆ ถึงไหนถึงกันสกุลนี้ นี่ที่เขาฟ้อง ปากอมขี้นั้นเขาไปฟ้องท่านพุทธเจ้าที่อยู่วัดเขาเขี้ยว คือเราไปชมสถานที่นี้เหมาะสมอย่างนั้นอย่างนี้ เขาไปโจมตีตรงนั้น ว่าแต่หลวงตาพูดชมที่ไหนเขาจะตามโจมตี เขาบอกอย่างนั้น หลวงตาไปพูดที่ตรงไหน ถ้าเกี่ยวกับหลวงตานี้ จะต้องถูกโจมตีๆ เขาว่า เป็นอย่างนั้นละ นี่ก็บังอรถวายน้ำตาล ๕๐ กิโล ๑๑๔ กระสอบ

ชลบุรี นี่ละคุณแม่บังอรที่พูดถึงตะกั่วนี้ ที่ถูกเขาโจมตีทั้งแม่ทั้งลูก ลูกมาโผล่ขึ้นวัดป่า บ้านตาด แม่โผล่ขึ้นวัดป่าบ้านตาด พวกนั้นโผล่ลงไปนรก เข้าใจไหม

คณะสงฆ์ ญาติธรรม สวนป่ากุ้ทองโพธิญาณ อำเภอเขียงยืน จังหวัด มหาสารคาม ถวายปัจจัย ๑๐๕,๐๐๐ บาท ทองคำ ๙ บาท ๕๐ สตางค์ เอาสารูปพร้อม กัน ดีละ ต่างคนต่างช่วยกันอย่างนี้ บ้านเมืองเราจะแน่นหนามั่นคงขึ้น ตั้งแต่ออกช่วย ชาติ พี่น้องทั้งหลายพร้อมหน้ากันช่วยชาตินี้ ทองคำเราได้เข้าคลังหลวงตั้ง ๑๑ ตันกับ ๕๐๐ กิโลกว่า ตั้งแต่เริ่มช่วยชาติมาได้ทองคำเป็นชิ้นเป็นอัน ได้ ๑๑,๕๐๕ กิโล ทองคำล้วน ๆ นะ เข้าคลังหลวงเรียบร้อยแล้ว

ไปกรุงเทพมหานครนี่ดูก็มีเทศน์ที่นั่นที่นี้หลายแห่งเหมือนกัน ไปกรุงเทพมหานคร ข้างหน้า คือไปคราวนี้กลับมาเข้าพรรษา ตามปกติที่เราไปก็ไประยะนี้ ก่อนพรรษา กลับมาก็เข้าพรรษา แล้วก็ธันวาคม เดือนเมษาหรืออะไรนั่นหนึ่ง จะเข้าพรรษาหน หนึ่ง เมื่อเข้านี้ดูเหมือนพุทธธรรมะบ้างก่อนจ้งหัน อย่างนั้นละเวลามันจะเป็น ปุบปัปเอา เลย ไม่ต้องยกครู ขึ้นไปต่อยเลย สู้เขาไม่ได้ตกเวทีแล้วไปเลย ธาตุชั้นธัมมันก็มีของมัน อยู่นั่น เป็นหวัดคราวนี้สองอาทิตย์ยังไม่หายนะ หวัดธรรมตามันก็อาทิตย์เดียวหาย ๆ อันนี้เป็นหวัดคนแก่ สองอาทิตย์แล้วยังไม่หาย ขากเสลดเหนียวเหมือนตังเม

วันนี้วันอาทิตย์หรือ วันอาทิตย์นี้เป็นวันหยุดราชการ ถ้าวันราชการเราไป จันทร อังคาร พุธ พฤหัส ศุกร์ ๕ วันนี้ไปโรงพยาบาลต่างๆ เอาของไปมอบให้โรงนั้น โรงนี้ พร้อมกับเงินสองหมื่นบาททุกโรงไป วันนี้วันอาทิตย์ไม่ได้ไปละ.ระยะนี้เราเพลีย มาก ตั้งแต่เป็นไข้หวัดมาเรื่อย ๆ มันหากมีอะไรแทรกๆ อยู่เรื่อย มันไม่มีแต่ไข้หวัด อย่างเดียว มีโรคอะไรแทรกๆ มันจึงหายได้ยาก สองอาทิตย์กว่าแล้วยังไม่หาย ว่า ไข้หวัดๆ จะจามจะไอจริงจ้งก็ไม่เห็นมีเท่าไร หากมีแต่ไม่มาก ส่วนที่เป็นอยู่ในร่างกาย ลักษณะมันบ่มมันสุ่มอยู่ในนั้น การพูดอย่างนี้เราพูดตามเรื่องธาตุเรื่องชั้นธัมมเฉย ๆ นะ พูดให้สนใจที่สอนโลกมานาน สอนโลกมาได้ ๕๖-๕๗ ปี

เทศน์ก่อนจ้งหันก็ดูว่าเผ็ดร้อนดีอยู่ไม่ใช่หรือ เทศน์ก่อนจ้งหัน ถ้ามันออกมา ปุบปัปจะเผ็ดร้อน ถ้าออกธรรมดาที่ไม่เท่าไร ถ้าแบบปุบปัปนี้เผ็ดร้อน พอพูดอย่างนี้ก็ ระลึกถึงพ่อแม่ครูจารย์มัน แต่เราไม่ได้วัดรอย เรื่องมันเป็นคล้ายๆ กันก็บอกว่าเป็น คล้ายกัน เป็นตามนิสัยวาสนาของใครของเรา แต่มันคล้ายกัน เราไม่ได้วัดรอย พ่อแม่ ครูจารย์ก็เหมือนกัน ถ้าปุบปัปแล้วเอาเลย ไอ้เรามันคนนิสัยขี้ดื้อ ขึ้นไปทั้ง ๆ ที่วันนี้จะ ประชุม พระแถวๆ นั้นมาหมด กลางคืนมา อยู่ตาม ๔-๕ กิโล ๓-๔ กิโล บ้านเล็กบ้าน น้อย พอถึงวันที่ท่านจะประชุมเป็นพิเศษ พระหลังไหลมาฟังเทศน์ คือถึงเวลาแล้วมา นั่งพร้อมกันแล้วฟังเทศน์ท่าน

ท่านเทศน์ถึงนิพพานทุกครั้งเทศน์กับพระ ฟาดถึงนิพพานปั้งๆ ถึงก็ถึงเงียบๆ นะ ถ้าท่านเอะอะแล้วนี่ อู๊ อู๊ ทะลุนิพพานอีกด้วยนะ ทีนี้เราก็เป็นพระขี้ตื้อ พอได้เวลา ก่อนจะถึงเวลาเทศน์ เรานี่ละออกหน้า อะไรก็มีแต่เรา ขี้ตื้อก็เรา ท่านก็เมตตาด้วยไม่เห็นท่านว่าอะไรกับเรา ดุก็เรานี่ละ แต่ดุเป็นธรรมไปหมด ก็เป็นเรื่องธรรมรื่นเรียงไปเลย ท่านดูเรานะ มันหากมีแก่นนั้นแก่นนี้ สอดนั้นสอดนี้ แล้วก็ไปโดนท่านเข้าไป ไม่ใช่สิ่งนั้น ทีนี้ขึ้นแล้วนะธรรมะ นี่เรียกว่าเปิดปากโอ่งไว้เลย ฝนกระหิมแล้วนั้น นั่นละเทศน์ฟังถึงใจ ถ้าท่านค่านแบบปู้ปี้บเอาละ ถ้าฟังอย่างนี้ฟังถึงใจ ถ้าให้ท่านเทศน์ไปเรื่อยๆ ธรรมดานี้ ถึงนิพพานก็ยังรู้สึกว่าจะทำอะไรๆ สุดท้ายขาดน้ำปลา ถ้าท่านปั้งปั้งใส่ท่าน พอท่านปั้งออกมา นั่นละฟังละทีนี้ ฟุ้งๆ เลย

เรามันไม่อยากจะฟังธรรมดา มันหากมีแก่นนั้นแก่นนี้ สอดนั้นนี้ สักเดี๋ยวก็ไปโดนท่าน เข้าก็ปั้งเลยละ เอาละทีนี้ได้การ เรียกว่าได้การว่างั้นเถอะ ไหลเลยนะทีนี้ เปิดให้แล้ว เปิดอันนั้นแล้ว เรามันนิสัยขี้ตื้อ กับพ่อแม่ครูจารย์นี้เวลาโต้กันของง่ายเมื่อไร จนพระแตกมาทั้งวัด เวลามันอ่อนมันก็อ่อน เวลามันแข็งมันก็แข็งนะกับพ่อแม่ครูจารย์เรานี้ ใครไปแตะท่านได้ แต่พระขี้ตื้อมันเข้าได้ทั้งนั้น ชัดนี้พระมาทั้งวัด ถกเถียงกันเรื่องสมาธิปัญญา นานๆ จะมีทีหนึ่ง คือเราไม่ได้ตั้งใจให้มีนะ มันหากบังเอิญ สอดนั้นแทรกนี้ไปเดียวไปโดนเข้าผางออกมาเลย ถ้าอย่างนั้นฟังถึงใจ

คือธรรมะที่ออกด้วยความสะอาดใจท่าน สะอาดใจก็คือสะอาดธรรม พอว่าไม่ใช่ อย่างนั้นละ เอาละนะ ผิง เราหากมีของเรา พุดไปนั้นพุดไปนี้ พุดไปพุดมาท่านโมโห ท่านก็เอาสันพร้าว้ได้ใส่เสียทีหนึ่ง ตูม นี่ก็ขึ้นเลย เป็นอย่างนั้น นิสัยเรารู้สึกว่าขี้ตื้ออยู่นะ กับพ่อแม่ครูจารย์จะได้ฟังเทศน์ถึงใจก็เรานี่ละไม่ใช่ใคร อยู่ด้วยกันมากๆ ครูอาจารย์ทั้งหลายท่านก็เรียกๆ ท่านก็เทศน์ไปเรียกๆ ถ้าหากว่ามีอะไรเข้าไปอย่างนี้ ความเรียบหายไปมีแต่ความเด็ดเดี่ยวเฉียบขาด ฟุ้งๆ เลย เป็นอย่างนั้น ธรรมะท่านไม่ทราบมาจากไหน

นี่ละธรรมะไม่ติดเขาติดเราเสียอย่างเดียวฟุ้งทะลุเลย ไปไหนไปได้หมด ธรรมะเหนือโลกอยู่แล้ว พอเข้ามาสวมใจใจกับธรรมเป็นอันเดียวกันเหนือโลกไปด้วยกันเลย ไม่มีคำว่าสะทกสะท้านกับสิ่งใดชื่อว่าสมมุติ อันนี้เป็นวิมุตติผ่านหมด นี่ละมันต่างกัน อย่างนี้ ถ้ายังติดเขาติดเราเทศน์ไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วยนะ ไม่ติดทั้งเขาทั้งเราไม่ติดอะไรเลยนี่ฟุ้งเลย ตามแต่เหตุการณ์ที่จะให้เทศน์หนักเบาอย่างน้อยมันจะออกเต็มเหนี่ยวๆ เลย เพราะใจทั้งดวงเป็นธรรมทั้งแท่ง จึงว่าไม่ติดเขาติดเรา ติดเขาติดเราก็คือกิเลสอยู่ในนั้น มันเป็นก้างขวางคอ ออกไม่สะดวก ถ้ากิเลสขาดสะบั้นลงหมดโล่งไปหมด ออกที่ไหนได้หมด ตามแต่เหตุการณ์ที่ควรจะให้หนักเบาอย่างน้อยมันจะฟุ้งของมาเลย

เป็นอย่างนั้นละ จิตที่ไม่มีอะไรมาผ่าน สมมุติไม่มี มีแต่วิมุตติความบริสุทธิ์ล้วน ๆ มันเหนือหมด ออกทางไหนออกได้หมด ฟุ้ง ๆ

ไม่ว่าธรรมะชั้นใด ไม่ต้องไปเรียนกับใคร ธรรมะแท้ ๆ อยู่ที่หัวใจ พระพุทธเจ้าที่แสดงไว้ในพระไตรปิฎกนั้นเพียงเล็กน้อยนะไม่มาก อยู่ในพระทัยพระองค์สักเท่าไร นั่นละที่ออกล้วน ๆ ฟุ้งถึงใจ ๆ ออกในตำราเป็นตำราไปแล้ว ผู้เขียนก็เป็นคนปุถุชน ผู้เทศน์เป็นพระอรหันต์เป็นพระพุทธเจ้าก็จริง แต่เวลาปุถุชนเข้ามาไปจดจารึกผิดพลาดไปได้ เนื้อธรรมนี้เบา จึงทำให้คิดย้อนหลังถึงผู้ที่แต่งพระไตรปิฎกมา แต่ก่อนเราก็ไม่ได้อ่าน เราไม่อ่าน อ่านปั๊บรู้ทันทีภูมิของผู้เขียนคือภูมิเช่นไรบอก มันบอกอยู่ในสำนวน ถ้าเป็นพระอรหันต์นี้จะลงใส่จุดปั๊บบ้าง ๆ ไม่เคลื่อนคลาด เป็นพระอรหันต์ท่านแต่ง ถ้าสมมุติว่าท่านเทศน์หรือแต่งออกมานี้ ถ้าคนมีกิเลสมันหากมีขัดมีข้องไม่สะดวกอยู่ในนั้นแหละ อ่านปั๊บรู้ทันที

พอพูดอย่างนี้ก็ระลึกถึงท่านเจ้าคุณสมเด็จพระมหาเมธีวงศ์ วัดนรนาถ ท่านหาอุบายมานะ ท่านมาด้วยอุบายสุภาพอ่อนโยนเมตตา ท่านจะมานิมนต์จริง ๆ ก็ยังงออยู่ เพราะท่านเจ้าคุณท่านไม่กล้ามานิมนต์ไปประชุม ประชุมยังงอขาดเราไม่ได้ นี่สำคัญ แล้วใครจะไปล่ะ ไปก็ไม่กล้าที่จะพูดอะไรละท่านเจ้าคุณวัดโพธิ์ ตกลงก็ขออนิมนต์พระเดชพระคุณสมเด็จพระนโรดมไป หาอุบายไปเยี่ยมวัดเยี่ยมมาแล้วก็ลากมาพร้อม พุดดี ก็ท่านสนิทกันนี่นะ หาอุบายพุดแล้วลากมาพร้อมท่านว่านี่ ท่านบอกว่าลากมาพร้อม ก็ไปจริง ๆ เราก็ดี มาพุดเรื่องนั้นเรื่องนี้ มาเยี่ยมอะไร

พอเข้าไปสัมผัสตรงที่จะไปประชุม ไปหรือไม่ไปประชุม เอ้อ ไปฟังเขาประชุม หน่อยนะ ท่านว่างั้น ท่านไม่ได้บอกว่า เราจะเข้าองค์ประชุมองค์หนึ่งไม่ว่านะ ให้ไปฟังเขาประชุม เขาจะประชุมกันเรื่องอะไรท่านว่างั้น ไปฟังด้วยนะ ไปฟังพวกนี้เขาประชุมกันยังงอบ้าง มีฝ่ายปริยัติก็เยอะ ฝ่ายปฏิบัติก็มีเราไม่ก้องค์ แต่เราเป็นสำคัญ ในนั้นขาดไม่ได้ฟังว่า นี่ละพอดูไป ๆ ถึงเรื่องปริยัติ ท่านพุดถึงเรื่องปริยัติที่พุด ๆ ไป มันมาสะท้อนใจซี พอสะท้อนใจมันออกเลยทันทีนะ พอออกท่านก็รีบหยุดก็กั๊กทันทีเลย ทางนี้ก็ออกไม่มากนักะ ถ้าหากว่ามีอะไรต่อมันจะไปใหญ่มันออกแล้วนี่เตรียมแล้ว ท่านก็รู้ทันที ท่านเลยพลิกคำใหม่ไปเสียเราก็หยุดเสีย เป็นอย่างนั้นละ

ประการหนึ่งท่านรู้นิสัยเราอยู่แล้ว ว่าจริงจังมากทุกอย่าง คิดดูซิ เขาเขียนภาพอวิชชา ภาพอวิชชาในกระดาศ เขาเขียนไว้หดย้อยนะ สวยงามน่าดู มานี้ ดูซิอวิชชา ท่านว่างั้นนะ นี่ละท่านมองหน้าเรา อย่างนั้นนะเรา คือเวลาจะพุดออกมานี้ไม่ใช่เรา มันเป็นธรรมออกมานี่นะ ท่านก็มองหน้า มาดูนี่ซิ ดูอวิชชา เขาเขียนเป็นรูปเป็นภาพอวิชชา เป็นรากแก้วรากฝอยออกมาหดย้อย ดูซิอวิชชา เฮ้ย ผมไม่ดู อวิชชาไม่ได้อยู่

ในกระดาศ มันอยู่ในหัวใจคน ท่านมองหน้ายิ้มๆ เลยไม่ต่อ เราก็เลยไม่ดูจริงๆ นะ ไม่ใช่ธรรมดา ประสากระดาศ

เราฆ่าอวิชาชำระอวิชากิเลสตัดหาเราไม่ได้ฆ่าในกระดาศ เราฆ่าในหัวใจต่างหากนี่นะ เป็นอะไรๆ มันก็รู้มาหมดแล้วเรื่องที่ว่านี้ ออกนั้นมันรู้หมดแล้วนี่ มันจะไปหาอุปคาลอะไรประสาทมเงา เข้าใจไหม ตัวจริงมันได้มา सबแหลกหมดแล้วนี่ ท่านระวังอยู่นะสมเด็จ กับเรานี้ได้ระวังทั้งนั้นละ ฝ่ายปริยัตินะ ไม่ว่าจะขึ้นชั้นไหนก็ตาม ถ้าเป็นเราเข้าแทรกอยู่ในนั้นแล้วต้องระวัง ไม่ระวังไม่ได้ ถ้าลงได้ผางออกมาแล้วไม่มีรอยใครเลยนะ มีแต่ฟังกันเงียบไปเลย

ธรรมะอันนี้เป็นอย่างนั้น ไม่ติดอะไร ไม่ติดเรา ไม่ติดเขาไม่ติดใคร เรื่องโลกสมมุติผ่านหมดแล้ว แล้วจะไปติดกับอะไร คำว่าวิมุตติก็หลุดพ้นไปแล้ว มันผ่านไปอย่างสบายๆ โลงไปหมดเลย นั่นมันต่างกันนะ. ถ้าติดเขาติดเราอยู่ไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย การเทศนาว่าการก็ตามถ้าติดเขาติดเราไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย ลักษณะเป็นก้างขวางคอ นิดหน่อยอยู่นั้นแหละ ถ้ามันโลงไปหมดแล้วมันไปได้หมด แล้วแต่เหตุการณ์ที่ควรจะไปหนักเบาเล็กน้อยไม่ต้องบอก ฟุ้งๆ เลย. เพราะใจกับธรรมเป็นอันเดียวกันแล้วออกได้หมด ในแดนสมมุติไม่มีอะไรติดค้าง ผ่านหมดเลย

นี่ละการปฏิบัติธรรม ให้มันเป็นในใจชีพุดได้ทั้งนั้น นี่แต่ก่อนก็พูดไม่ได้เดี๋ยวนี้ทำไมพูดได้ มันเป็นอย่างนั้น มันเป็นอย่างนี้ในหัวใจนี่นะ เวลามันถึงขั้นโลงโลงหมดจริงๆ โลกธาตุเหมือนไม่มี จะว่า

สุญญโต โลกั อเวกขสุสุ	โมฆราช สทา สโต
อตตานุทิกฺขุญฺญิ อูหฺจ	เอว มจฺจุตฺโตโร ลียา
เอว โลกั อเวกขนฺต	มจฺจฺจฺราชา น ปสฺสตี

ดูก่อน โมฆราช เธอจึงเป็นผู้มีสติทุกเมื่อ ฟังสติทุกเมื่อ พิจารณาโลกให้เป็นของสูญเปล่าว่างเปล่า ถอดอตตานุทิกฺขุญฺญิซึ่งเป็นเหมือนก้างขวางคอออกเสีย จะพ้นจากพญามัจจุราชโดยชอบ พญามัจจุราชจะตามไม่ทันผู้ที่พิจารณาโลกเป็นของว่างเปล่าอย่างนี้ นั่น ที่นี้พอจิตมันผางเข้าไปตรงนั้นแล้วมันก็เป็นพระโมฆราชทั้งหมด ท่านยกมาเพียงเอกเทศ มานพ ๑๖ คน โมฆราชคนหนึ่ง ผู้นี้จะตรัสรู้เร็ว พระองค์ก็เข้าไปตรงนั้นก็บรรลุธรรมบังเลย ที่นี้ใครผางเข้าไปตรงนั้นมันก็เป็นพระโมฆราชเหมือนหมด มีแต่โมฆราชองค์เดียวเธอ มีได้ทั้งนั้นละ

ผู้ที่สิ้นกิเลสผางนี้เป็น พระโมฆราช ทั้งหมด โลงว่างเปล่าหมด ไม่มีอะไรมาขวาง ขึ้นชื่อว่าสมมุติขาดสะบั้นไปหมด เหลือแต่วิมุตติคือความบริสุทธิ์หลุดพ้น ว่างไปหมดๆ เลย ไปด้วยความว่างอยู่ด้วยความว่าง ยืน เดิน นั่ง นอน ด้วยความว่างความ

สว่างไสวคือจิตของพระอรหันต์ เข้าใจไหมล่ะ เรามันไม่ว่างตรงนี้ไม่ว่างตรงนั้น แล้วไม่ว่างตรงนี้ เตียวไปเหยียบขวากเหยียบหนามเข้าไปอีก ถ้าไม่มีอะไรจะเหยียบ แหกหมดเลย นั่นจิตที่ผ่านแล้วเป็นอย่างนั้น นี่ที่พูดอย่างนี้มีแต่ครั้งพุทธกาล ครั้งนี้ไม่มีเหอ ถ้าไม่มีข้อปฏิบัติครั้งใดก็ไม่มิมรรคผลนิพพาน ถ้ามีข้อปฏิบัติติดตามสวากขาตธรรมที่พระองค์ตรัสไว้ชอบแล้วนี่ตามไปเถอะ ก้าวหนึ่งใกล้เข้าไป ก้าวหนึ่ง ก้าวสอง ก้าวสาม เขาถึงนิพพานปึงเหมือนกัน เพราะเป็นสวากขาตธรรมจะใสสัตว์โลกให้ถึงนิพพานเหมือนกัน

สวากขาตธรรมตรัสไว้ชอบแล้วไม่ผิด ถ้าเดินตามนี้แล้วพุ่ง เตียวนี้ก็เอาได้ มรรคผลนิพพานอยู่ทุกหัวใจถ้าปฏิบัติ เหมือนกันกับกิเลสอยู่ทุกหัวใจ อกาลโก เป็นกิเลสได้วันยังค่ำ เป็นธรรมได้วันยังค่ำถ้าปฏิบัติ ไม่เลือกกาลสถานที่เวล่ำเวลา แต่นี่มันไม่ปฏิบัติก็เลยไม่ได้เรื่องได้ราว ดีไม่ดีผู้ปฏิบัติได้ผลยังงายมาเล่าให้ฟังมันหาว่าอ้าวอดไปเสียกิเลส มันไม่ยอมให้ข้ามหัวมันนะกิเลส แต่ธรรมนี้เหยียบมันแตกไปเลย กิเลสตัวไหนเก่งมาว่างั้นเลย ถ้ามันหมดแล้วไม่มีตัวไหนโผล่ขึ้นมาได้ละ ขาดสะบั้นไปหมดเลย จึงเรียกว่าจิตหลุดพ้น แล้วจะไปกลัวกับอะไรไปกลัวกับอะไร หมด ความกลัวไม่มีความกลัวไม่มีสำหรับจิตพระอรหันต์ ไม่มีคำว่ากลัวว่ากลัว เหนือหมด นั้น

ให้มันเห็นประจักษ์ในใจ ใครจะมาฟ้องร้องหรือจะมาเรื่องหาราวอะไรธรรมตาปรกติ มันเป็นอยู่ในปากของผู้ว่าต่างหาก เนาะไปอย่างนั้นนะ คิดออกมาก็คิดใจอมซี่ปากอมซี่ออกมา อันนี้ท่านใจอมธรรมปากอมธรรมท่านจะไปฟังอะไรอย่างนั้น เข้าใจไหมล่ะ ปากอมธรรมใจอมธรรม กับปากอมซี่ใจอมซี่มันต่างกันนะ ถ้าปากอมซี่ออกไปสกปรกหมดขวางโลก ถ้าปากอมธรรมนี่โล่งไปหมดเลย นั้น จำให้ตึนะ ให้ได้เห็นใจอมธรรมซี่ นี่มีแต่ใจอมซี่ ซี้โลก ซี้โกรธ ซี้หลงเต็มอยู่ทุกหัวใจ เข้าใจไหมล่ะ ซี้ ไม่ใช่ซี้ในถานนะ ซี้โลก ซี้โกรธ ซี้หลงต่างหาก เอาละวันนี้พอ ตอนเช้าก่อนจ้งหันก็เทศน์เสียกัณฑ์หนึ่งใหญ่ ฉันทเสร็จแล้วเอาอีก จะให้เทศน์อะไรอีกละ

(หลวงตาเจ้าคะ ที่หลวงปู่มันพูดกับพระว่าหลวงตา พระองค์นี้สำคัญนะ แล้วช่วงที่ท่านอาพาธ ท่านก็ถามว่า ถ้าท่านไม่อยู่แล้วพระจะไปอยู่กับใคร พระท่านก็บอกว่าจะไปตามท่านมหา ก็คือหลวงตา) ก็ท่านพูดอย่างนั้น ท่านพูดให้พระฟัง ส่วนใดที่เกี่ยวกับเราท่านจะไม่พูดกับเราละ ท่านจะพูดให้พระฟัง เช่นอย่างในพรรษานั้นท่านป่วย เริ่มหนักละ ท่านก็เริ่มหนักในชั้นธ เราที่เริ่มหนักในจิต จิตหมุนตลอดเวลาไม่มีวันมีคืน บางคืนนอนไม่หลับเลย เพราะจิตเป็นธรรมจักร หมุนเองไปเอง จะพันกิเลสฆ่ากิเลสไปเอง จะพันไปเองที่เตียว ตอนนั้นเรากำลังอยู่ในชั้นนั้น

แล้วอยู่ๆ พระนวดเส้น เวลาเปิดแล้วเราก็เปิดให้ฟังเสีย นวดเส้น ๒ องค์ ๓ องค์นั่งนวดเส้น อยู่ๆ ท่านก็ลักษณะอะใจพูดขึ้นมา เอ้อ นี่เวลาผมตายแล้วพวกท่าน จะอาศัยใคร เกาะใครล่ะ พระก็นิ่ง สักเดี๋ยวท่านก็ขึ้นมาแบบอะใจเหมือนกัน เอ้อ ให้ฟังท่านมทานะ ท่านมทานี่สำคัญอยู่ที่ภายนอกภายใน ว่าเท่านั้นแหละ ที่นี้พระก็มากระจายให้เราฟัง เราฟังแล้วเราก็เก็บเงียบ ท่านก็ไม่ได้พูดเฉย ถ้าเรื่องกับเราปากต่อปากไม่เคยมีที่ท่านจะพูด แต่พูดลับหลัง เราก็ฟังลับหลังนั่นแหละ มันก็ทันกันละซิ เอาละที่นี้ละ

(เขาเดินจงกรม พอหยุดมองแผ่นดิน แผ่นดินจะดูดเข้ามาหากัน เขาเลยสงสัยว่าจะแก้ไขยังไงครับ) คือแผ่นดินดูดเข้ามาหากัน ดูดเข้ามา กำหนดแล้วแผ่นดินมันจะเข้ามาหาใจ พอกำหนดแล้วแผ่นดินที่มันดูดเข้ามาหากัน ดูดเข้ามาๆ เราเพ่งดู สักเดี๋ยวแผ่นดินนั้นจะดูดเข้ามาถึงใจเรา พอถึงใจเราแล้วก็หมดปัญหา แต่ใจแสดงอาการไตขึ้นมา มันก็จะแสดงขึ้นมาหลังจากนั้น เข้าใจหรือยัง เวลาภาวนาอย่าไปคาดไปหมายนะ สิ่งที่เป็นมาแล้วให้ผ่าน อย่าเอาไปเป็นอารมณ์ ถ้าเป็นอารมณ์ไม่เป็นท่านะ มันเป็นภาวนาสัญญา ให้มันเป็นขึ้นปัจจุบัน พอมันเป็นคราวนี้ก็ให้มันเป็นไปเสีย เวลาภาวนาอย่าไปหมายอันเก่าที่เคยเป็นแล้วจะไม่เกิดประโยชน์

เราทำของเราตั้งต้นเหมือนเก่านั้นละ ไม่ให้ไปคิดเรื่องผลที่มันเกิดขึ้นแล้วอย่างนั้นๆ เป็นสัญญาติดปิดออก ให้อยู่ในปัจจุบันแล้วมันจะเป็นอีก เป็นอีก แล้วเป็นปัจจุบันนั้นอีก แล้วจะเป็นต่างกว่านั้นละเอียดกว่านั้นไปอีกเรื่อยๆ ถ้าเราไม่คาดนะ ถ้าคาดไม่เป็น เข้าใจหรือเปล่าละ เรื่องปัจจุบันสำคัญมากนะ มันจะเป็นอะไรขึ้นมาๆ ก็ตาม ถ้าวันนี้เป็นแล้ว เวลาเราภาวนาอย่าไปยึดเอาของเก่าที่เป็นแล้วเข้ามาภาวนามันจะไม่เกิดประโยชน์.. พอมันเป็นแล้วผ่านไป เราตั้งปัจจุบันนี้ตั้งเหมือนเก่านั้นละมันจะเป็นอย่างเก่า มากกว่านั้น ละเอียดกว่านั้นไปอีก ถ้าเราไม่หมายอดีตสัญญาอดีต ถ้าหมายไม่ได้

อันนี้พ่อแม่ครูจารย์มั่นเคยเทศน์เราลืมเมื่อไร ที่แรกท่านพูดอยู่ถ้ำสาริกา เราก็ไม่เคยคาดเคยคิดว่าจิตเราจะเป็นอย่างนั้น มาอยู่หนองผือ รู้สึกว่าท่านตื่นตื่นเมตตา มากอยู่นะ เราก็ไม่เคยคาดเคยคิดว่ามันจะเป็นอย่างนั้น ท่านเล่าให้ฟังอยู่ที่ถ้ำสาริกา จิตนี้มันสว่างจ้าครอบโลกธาตุ สว่างหมดเลยท่านว่า นั่นละตอนท่านเจอผีใหญ่ แต่เราไม่มีผีใหญ่ มีแต่ผีน้อยมันกวนใจ ที่นี้ท่านเป็นอย่างนั้นเราก็ฟังไป เราก็ไม่ถือมาเป็นอารมณ์ไม่ถือมาเป็นคติที่จะยึดอันนี้เป็นหลักนะ เราต้องเอาการภาวนาของเราเป็นหลัก ตามนิสัยของเรา นี่เราภาวนาไปๆ อยู่หนองผือนะ โถ บทเวลามันจะเป็นมันก็เป็นอย่าง

เดียวกัน เป็นแล้วหมุนลงๆ แต่จิตมันก็ติดตามเรื่อย สติแบบๆ มันก็ว่างผิงเลยที่เดียว โลกธาตุนี้ว่างหมดเลย

ไอโฮ้ ทำไมเป็นอย่างนี้จิตเรา เป็นอยู่หนองผือ คือมันว่างหมดเลยจริงๆ ว่างแล้วเป็นว่างอัศจรรย์เสียด้วย ไม่ใช่ว่างธรรมดา ตั้งแต่เราภาวนามายังไม่เคยปรากฏอย่างนั้นเลย เป็นอย่างอื่นอย่างใดเป็น แต่ไม่ได้เป็นแบบอัศจรรย์อย่างนี้ พอวันหลังมาก็ไปเล่าถวายท่าน โอ้ ท่านคึกคักนะ เอ้อ เป็นเหมือนกันกับผมเป็นอยู่ถ้าสาริกาว่างั้นนะ เป็นอย่างนี้ละที่ถ้าสาริกาท่านเคยเล่าให้เราฟังแล้ว แต่เมื่อมันไม่เป็นกับเจ้าของมันก็ไม่สะเทือนใจใช่ไหม ทีนี้เรื่องนั้นมันมาเป็นกับเจ้าของเสียเอง พอมันจำขึ้นมามันครอบหมดเลย สว่างจ้าครอบ เป็นแต่เพียงว่าไม่เห็นผีใหญ่เหมือนท่านท่านนั่นเอง เล่าให้ท่านฟัง ท่านก็ เอ้อ มันเหมือนกันละกับที่ผมเป็นคราวนั้น มีผีใหญ่เข้ามาท่านว่างั้น เราไม่มีเราก็บอกไม่มี

วันหลังจะเอาให้เป็นอย่างนั้นอีก ขึ้นไปกราบเรียนท่านท่านดูเอาเสียแหละเลย เห็นไหม มันจะเป็นบ้าภาวนานะ มันเป็นแล้วมันก็ผ่านไปแล้วยุ่งกับมันทำไม ปัจจุบันต่างหากที่จะให้เกิดธรรมเหล่านี้ ไม่ใช่เกิดด้วยสัญญาอารมณ์ นี่มันจะเป็นบ้านะ ดูเราไม่ให้เราไปยึด สิ่งที่เป็นไปแล้วอย่าไปยึดไม่เป็นประโยชน์อะไร เป็นแล้วให้มันผ่านไป เราเอาปัจจุบัน จะเกิดยังไงจะเกิดขึ้นในปัจจุบันท่านว่า เราก็เลยไม่ลืม ที่แรกท่านก็รู้สึก ว่าส่งเสริม พอมันไม่เป็นวันหลังไปเล่าให้ท่านฟังท่านเชกเอาเสียแหละเลย

(หลวงตาคะ ถ้าเดินไปแล้วก็ดูนาฬิกาไปด้วยอย่างนี้คะ อย่างเวลาเราตั้งใจจะเดินจงกรมสัก ๑ ชั่วโมง พอเดินไป ๕ นาทีก็ดู อ้อ ๕ นาทีแล้ว อย่างนี้คะ ไม่รู้เป็นยังไง มันคงจะติดสอนหนังสือล่ะคะ ถูกไหมคะ) อันนี้เรียกว่าบ้ามันติดสมองแล้ว บ้าขึ้นสมองแล้ว (ไม่ควรจะตั้งเวลาใช่ไหมคะ) ตั้งหัวมันอะไร ดูเวล่ำเวลาที่ไหน ก็เลศครอบหัวคนมากี่กัปกี่กัลป์เขามีเวลาอะไร แต่เวลาเราจะภาวนาเพื่อแก้กิเลสแล้วดูแต่นาฬิกา มันเข้ากันไม่ได้นะ

รับชมและรับฟังพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.luangta.com หรือ www.luangta.or.th

และสถานีวิทยุเสียงธรรมเพื่อประชาชน *FM 103.25 MHz*

และเครือข่ายทั่วประเทศ